

ger, hvor en fortrolligere Tone snart og let vil komme til at herske. Det vil dernæst ogsaa skjønnes, at i disse Afdelinger, netop fordi de ere mindre, netop fordi, som jeg udtrykte mig, en fortrolligere Tone og Stemning der hurtigere gjør sig gjældende, saadanne Personligheder, som ellers sjelden komme til at udværlø deres Anskuelser med hverandre, som ellers paa Grund af deres forskellige Anskuelser staae og ville vedblive at staae fremmede ligeoverfor hverandre, i Afdelingerne meget hyppigere og bedre ville komme til at kjende og anerkjende hverandre. Det er af disse Grunde, at jeg anseer Afdelingerne for at have været meget gavnlige under den grundlovgivende Rigsforsamling, og jeg kan derfor ikke Andet end anbefale, at de ogsaa maae finde Sted paa den forenede Rigsdag. Den ærede Ordfører har troet paa en meget nem og kort Maade at kunne komme disse Afdelinger til Livs ved at kalde dem et Lotterie. Lotteriet er ikke godt anskrevet, og jeg skal sandelig heller ikke i Almindelighed holde paa det, men der er ingen Regel uden Undtagelse, og den ærede Ordfører har selv maattet gaae ind paa et Lotterie, idet han i § 1 af Forslaget til Forretningsordenen selv har maattet gaae ind paa et Lotterie; han har altsaa derved godtgjort, at han, hvormegit han end har imod Lotteriet, dog anerkjender, at der kan være Undtagelser fra Reglen, og at han i enkelte Tilfælde selv maa anbefale det. Den ærede Landssthingsmand, som tillige er Rigsdagens ærede Medformand, meente, at han i det Hele taget maatte anbefale Afdelingerne, men vilde dog her have Vanskelighed ved at stemme for dem, da han antog, at de uddrog og forsinkede Forhandlingerne (Hør!), og at der her var al Anledning til ikke at udtrage og forsinke de Forhandlinger, som nærmest forelaa (Hør!). Næstefter at gjøre opmærksom paa, at det er heelt uafgjort, om der ikke vil komme flere Sager til at foreligge den forenede Rigsdag, og at man ikke skal fraskrive sig Muligheden af en omhyggeligere Debat i Afdelingerne, blot fordi man troer, at enkelte Spørgsmaal ikke behøve der at komme for, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, fordi vi vedtage, at der skal være Afdelinger, derfor

vedtage vi paa ingen Maade, at enhver Sag absolut skal debatteres eller meget omstændelig og vidtløftig debatteres i disse Afdelinger. Endelig skal jeg endnu tilføie, at jeg for mit Vedkommende er saa langt fra at være enig med den ærede Rigsdagsmand, naar han mener, at Afdelingerne forhalede den grundlovgivende Rigsforsamlings Arbejde, at jeg netop troer, at det for en stor Deel var den forsonende og formildende Indskydelse, Debatterne i Afdelingerne udøvede, som vi have at takke for, at vi nogenstunde kom til Enighed. Jeg for mit Vedkommende maa tilstaae, at jeg troer, at hvis vi ikke havde haft Afdelinger under den grundlovgivende Rigsforsamling, og hvis vi ikke havde benyttet den paa den Maade, hvorpaa vi benyttede den, saa er det et stort Spørgsmaal, om der nogenstunde var kommen Enighed med Hensyn til Grundloven.

Madvig: Det Foredrag, vi i dette Døgn fik hørte, syntes mig ikke at omhandle Afdelingerne under den Form, hvori de nu foresligge; thi der er i det Endringsforslag, hvorefter Afdelingsstyret til en vis Grad skulde optages, kun Tale om Afdelingernes Benyttelse til Valg, og ikke om deres Benyttelse til Sagers Behandling. Hvad nu angaaer Afdelingernes Benyttelse til Valg, saa troer jeg, at den ærede Landssthingsmand, fra hvem Endringsforslaget er fremkommet, befinder sig i en Misforstaaelse, naar han antager, at Afdelingerne kunne benyttes til Valg i en større Udstrækning end den, han udtrykkelig har angivet i sit Endringsforslag til § 25, hvorefter der skal kunne finde et Suppleringsvalg Sted i Afdelingerne, efterat Valget er foregaaet i Salen. Han antager nemlig, saavidt jeg opfattede hans første Foredrag rigtigt, og efter hvad jeg lagde Mærke til, han sagde anden Gang, at man ogsaa kunde lade et større Antal Medlemmer strax vælge i Afdelingerne; men det, troer jeg, kommer i aabenbar Modstrid med en Paragraph, hvortil ingen Forandring er foreslaaet, nemlig § 8. Efterat det i § 7 er sagt, at der kan nedsettes Udvalg, staaer der i § 8: „Udvalget, hvis Medlemmer vælges paa den i § 2 om Formanden og Viceformændene foreskrevne Maade“ o. s. v. Der er altsaa udtrykkelig givet en Regel for,